

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 30 de juny del 2016.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- Per demanda civil formulada mitjançant escrit presentat en data 20 de juny del 2013, la Sra. C.R.C. posava de manifest substancialment que a principis del mes d'octubre del 2012, concretament el dia 5, havia portat a netejar unes cortines de seda i cortinetes al negoci T., titularitat de la Sra. M.E.P.R. Que quan havia anat a recollir les mateixes, havia pogut constatar com les cortines havien encongit i les cortinetes estaven cremades i presentaven diferents forats. Que va reclamar els danys causats a l'adversa, i aquesta darrera li va demanar de fer un pressupost de valoració dels mateixos. Que el negoci T. li havia fet un pressupost que ascendia a 3.718,41.-euros, i presentat a la contrapart, aquesta darrera li havia referit que no disposava

d'una pòlissa que assegurés el risc derivat de la seva activitat comercial i que no li podia satisfer el import reclamat per quant tenia diferents deutes. Que tenia constància que l'adversa havia contractat una assegurança per tal de tenir cobertura per dit sinistre, tot i que finalment la seva companyia no es va voler fer càrrec dels danys per ésser anteriors a l'efecte de la pòlissa.

Per tot l'esmentat, i després d'invocar els fonaments de dret aplicables al cas, la Sra. C.R.C. sol·licitava que en el seu dia es dictés sentència, la qual condemnés a la Sra. M.E.P.R. a satisfer la suma de 46,50.- euros en concepte del cost del rentat de les cortines i cortinetes, i altre import de 3.736,28.-euros dimanant del cost de refer les mateixes, juntament amb els interessos legals comptadors des de la data de contesta a la demanda, i el pagament de les despeses processals ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

II.- En data del dia 27 de juny del 2013, la Sra. C.F.L., actuant en tant que procuradora dels tribunals i de la Sra. M.E.P.R., presentà un escrit, mitjançant el quin va manifestar que l'actora era una clienta habitual del negoci titularitat de la seva mandant i que va encomanar a aquesta darrera la realització d'uns treballs de neteja com feia habitualment. Que la seva mandant havia procedit a executar les feines encomanades, i que finalitzats aquests treballs, havia constatat que les cortines presentaven una sèrie d'imperfeccions, que en cap cas podien ser imputables a la seva mandant. Que la seva principal gaudia d'una gran experiència professional en aquest sector d'activitat i no existia mala praxis en els treballs realitzats. Que l'actora havia portat a netejar dites cortines en un anterior negoci on va desenvolupar el seu treball la seva mandant, i pretenia reemplaçar unes cortines que tenien més de deu anys, per unes de noves. Que la maquinària existent a la bugaderia es trobava en perfecte estat i no presentava anomalies de funcionament, per quant sempre havia passat les revisions i els manteniments pertinents i que les cortines litigioses s'havien desgastat pel pas del temps.

Que subsidiàriament i cas que s'estimés que els danys causats eren imputables a la cadena de neteja realitzada per la seva mandant, tan sols podia

ser a càrrec de la seva principal una ínfima indemnització, en tractar-se d'unes cortines que es deprecien i deteriorenen pel transcurs del temps i per l'ús.

Per tot l'exposat i després d'haver esgrimit els fonaments de dret que considerava d'aplicació, la representació processal de la Sra. M.E.P.R. sol·licitava que en el seu dia es dictés sentència, la qual desestimés en tots els seus termes la demanda formulada per l'actora, i condemnés la seva mandant al pagament de la totalitat de les costes judicials ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador i eventualment de perit, a determinar en període d'execució de la present resolució judicial.

III. En ell dia 18 de juliol del 2013, s'obrí el present judici a prova, i en aquell acte, la representació processal de l'actora presentà un escrit, mitjançant el quin proposà la pràctica de les proves I.-DOCUMENTAL, II.-ALTRA DOCUMENTAL, III.-CONFESSIÓ EN JUDICI i IV.-TESTIFICAL, mentre que la representació processal de la part defenent va proposar els mitjans probatoris consistents en I.-DOCUMENTAL PÚBLICA, II.-DOCUMENTAL PÚBLICA, III.-DOCUMENTAL PÚBLICA, IV.-REQUERIMENT JUDICIAL, V.-INSPECCIÓ OCULAR, VI.TESTIFICAL, VII.-ALTRA TESTIFICAL i VIII.-ENCARA ALTRES TESTIFICALS.

IV.- Mitjançant diligència de data 29 de gener del 2015, s'assenyalà audiència del dia 12 de febrer següent, per a la presentació per part de les avui litigants dels seus respectius escrits de conclusions, els quins ho foren finalment el dia 19 de febrer següent, i mitjançant els quals sengles parts litigants van insistir en les pretensions formulades.

V.- L'Hble. Tribunal de Batlles va dictar Sentència en data 15 d'octubre de 2015 i va decidir : *“Que he de desestimar i desestimo la demanda formulada per la representació processal de la Sra. C.R.C. contra la Sra. M.E.P.R., havent d'absoldre aquesta darrera de les pretensions que es dirigien en la seva contra, fent imposició a l'actora de les costes processals causades, inclosos els honoraris d'advocada i de procuradora de la part defenent, a acreditar en període d'execució de la present resolució judicial.”*

VI.- Contra l'esmentada resolució formula recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. C.R.C. i, en virtut dels arguments que exposa en les seves conclusions, demana la seva revocació amb estimació íntegra de la demanda, imposant a l'adversa les costes del procediment.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Carles CRUZ MORATONES.

FONAMENTS DE DRET

PRIMER.- L'objecte del present litigi està centrat en si la part defenent Sra. M.E.P.R. ha acomplert amb diligència el contracte d'obra que se li encomanat per la part agent, Sra. C.R.C.

La sentència d'instància creu que efectivament així ha estat i desestima la demanda i condemna en costes la part agent.

Contra tal decisió s'alça la part vençuda.

SEGON.- La qüestió a resoldre és si la valoració de la prova ha estat correcta i si la càrrega probatòria ha estat encertadament aplicada. Com ja hem dit en altres ocasions (TSJC 265/2014) caldrà acudir als principis de càrrega probatòria que podríem derivar dels aforismes (*incumbit probatio qui dicit non qui negat*" o "*onus probandi incumbit ei qui dicit*" : 1) la càrrega de la prova cal distribuir-la segons es reclami el compliment d'una obligació (en aquest cas li correspon al demandant) 2) d' aquella càrrega relativa als denominats fets "constitutius" o es proclami l' extinció d'una obligació (en aquest cas, li correspon al demandat) els denominats fets "extintius" o "impeditius". Ara bé, l'aplicació d'aquest principi ha anat adquirint matisos jurisprudencials per tal d'adaptar-lo a les exigències constitucionals i a la flexibilitat necessària en tot anàlisi de les controvèrsies litigioses derivades de les relacions humanes. Lluny

queda ja el principi “*Si el demandant no prova, aquell a qui demanda ha de vèncer, encara que no provi res*” (Decretals IXè. Llib. II, Títol XII, Cap.2). No s’escapa a ningú que la distribució de la càrrega de la prova té sentit quan no hi ha prova suficient i, aleshores, cal decidir quina part ha de suportar les conseqüències de la manca de prova. Quan existeix prova suficient, resulta indiferent quina part l’hagi proporcionat al Tribunal. Dit en altres paraules, la càrrega probatòria es transcendental només quan manca la prova perquè, quan aquesta existeix, resulta irrellevant qui l’hagi proporcionada al Tribunal .

Així resulta que s’ha vingut interpretant sobre càrrega de la prova, tant doctrinalment com jurisprudencial, en el sentit que la tutela judicial efectiva (art. 10 de la CA), la justícia material i la realitat social han recomanat recórrer als criteris de normalitat (cal demostrar allò que és anormal, i per conseqüent “impeditiu”) i presumir allò que és normal en unes relacions humanes, o bé en l’estat normal o natural de les coses o en situacions de fet o de dret; cal tenir present la facilitat o proximitat (disponibilitat) de cada part als mitjans probatoris per evitar situacions desproporcionades de manca d’igualtat processal o bé que denotin una manca absoluta de bona fe processal en l’establiment de la veritat material; i finalment com a conseqüència de tot això, la necessària flexibilitat en l’aplicació de les normes de distribució de la càrrega probatòria.

TERCER.- Dit això, cal tenir present que són fets constatats que la senyora agent va dur en el dia 2 d’octubre de 2012 dues cortines de seda i dos cortinetes (“visillos”) a la tintoreria regentada per la part defenent (T.) i que les va recollir en el dia 5 del mateix mes i any. Un cop dutes a casa va comprovar que les dues cortines havien encongit i que les dues cortinetes havien quedat malmeses per forats i cremades.

La part defenent admet les cremades i forats en les cortinetes però pel que fa l’encongiment no ho admet.

La part agent ha presentat fotografies on s’aprecia l’escurçament de les cortines i també ha dut com a testimoni la casa on va comprar-les l’any 2007 i

qui li ha fet un pressupost del cost actual d'unes noves de reposició (3.718,41€).

QUART.- Per la seva part la sentència ara impugnada considera que la part agent havia de demostrar la preexistència de l'estat de les cortines i de les cortinetes. Però aquesta càrrega probatòria no li corresponia a ella perquè resultaria inversemblant que la ciutadania quan acudís a una tintoreria-bugaderia tindria que fer fotos en el moment de l'entrega per demostrar l'estat de les peces que lliura. Com es ben sabut, el bon ofici del comerciant de la tintoreria-bugaderia passa per un fer un repàs visual in situ de l'estat de les peces del client quan les du per poder comprovar quina classe de brutícia presenta i si presenta ja deterioraments. Això forma part de la *lex artis ad hoc* del sector. No és el client - consumidor qui ho ha de comprovar. És el professional que es fa càrrec de l'encàrrec qui abans ha de fer aquesta elemental comprovació. Així ho indiquen les bases sobre càrrega probatòria que abans hem esmentat. La normalitat passa pel que hem dit que cal fer al comerciant davant el client-consumidor i no a l'inrevés. Tampoc resulta acceptable l'argument de que les cortines segueixin penjades si estan encongides (es veu a les fotos aportades amb la demanda) perquè, si no les penja, no haguéssim pogut comprovar l'encongment.

Aleshores, la senyora defenent reconeix que no va fer aquell reconeixement previ a assumir l'encàrrec i per aquesta raó ha d'assumir-ne les conseqüències.

CINQUÈ.- Tampoc la part defenent ha proposat cap mena de prova pericial per demostrar que aquells desperfectes en les peces no podien provenir de la seva maquinària o de l'antiguitat de les peces. S'ha limitat a portar de testimonis a 1) la seva germana que declara que hi treballa "ocasionalment" i que "li consta" que es va fer servir un programa en sec. Si no estava treballant en aquelles dates (cosa que no sabem) només li pot "constar" per la versió oferta per la seva germana. 2) De les altres quatre testimonis – totes elles clientes de la botiga- tres reconeixen que són amigues de la Sra.

M.E.P.R. i la totalitat proclama que no han tingut mai problemes similars amb els seus encàrrecs. Però no es tracta de saber si és una bona professional la defenent sinó si en el cas d'espècie va actuar correctament o no.

I no passa desapercebut a la Sala que la defenent va intentar que la seva companyia d'assegurances es fes càrrec del sinistre però aquella ho va rebutjar perquè era anterior a la cobertura de la seva pòlissa (document 6 al foli 19). I no resulta versemblant que ho fes a suggeriment de la pròpia clienta, com va dir en confessió, doncs ella havia de saber si la causa dels desperfectes eren fruit d'una errada en la seva tasca professional. És a dir, que això reforça l'argument que fa imputable el deteriorament de les peces al treball dut a terme en la tintoreria-bugaderia.

En conclusió, arribem al convenciment, després de la valoració conjunta de la prova practicada, que els desperfectes en les cortines i cortinetes van ser conseqüència d'una deficient intervenció de la part defenent.

SISÈ.- Ara bé, pel que fa al *quantum* es reclama per l'import d'unes peces noves quan resulta que ja tenien una antiguitat que es remunta a l'any 2007 i com es sabut les cortines i cortinetes (sobretot d'un material delicat com és la seda) es van deteriorament per l'efecte del sol i d'aquí que la reparació no pugui ser d'unes de noves. En conseqüència, entenem que es just que l'import de la indemnització hagi de reduir-se la meitat i que sigui el muntant a pagar el de 1.859,21€. Això comporta una estimació parcial de la demanda i la no imposició de les costes de la instància.

SETÈ.- L'èxit parcial del recurs s'ha de traduir, en matèria de costes processals, en la no imposició de les costes d'aquesta alçada (arg. Novel·la 82, cap. X).

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR PARCIALMENT el recurs d'apel·lació interposat per la representació processal de la Sra. M.E.P.R. contra la Sentència dictada per l'Hble. Tribunal de Batlles en data 15 d'octubre de 2015, que revoquem i amb estimació parcial de la demanda contra la Sra. M.E.P.R. condemnem aquesta a pagar la suma de **1.859,21€.** **més els interessos legals des de la contesta a la demanda.**

No fem pronunciament de condemna en costes de cap de les dues instàncies.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-